ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 221

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

Ὁ γνωστὸς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» διαπρεπὴς Καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ «Κολομβία» τῆς Ν. Ὑόρκης κ. A. D. F. Hamlin ἐπισκεφθεὶς τὰ διάφορα ἑλληνικὰ κέντρα τῆς Μ. Ἀσίας, ἵνα ἀντιληφθῇ δι' αὐτοψίας τὰς ἀνάγκας τῶν ἑλλ. πληθυσμῶν καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνακούφισιν αὐτῶν, ἐπιστρέψας ἐκεῖθεν πρὸ δεκαπενθημέρου ἐπέδωκε πρὸς τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην τὴν κάτωθι ἔκθεσιν, περιγράφουσαν τὴν κατάστασιν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἑλλήνων καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς ὑποεπιτροπῆς τῆς «A. C. R. N. E.»

Πρὸς τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν

Κύριον ΜΕΛΕΤΙΟΝ

Σεβασμιώτατε,

Λαμβάνω τὴν ἄδειαν νὰ ἀνακοινώσω Ὑμῖν, ὑπὸ τύπον ἐπιστολῆς, παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς προσφάτου ἀνὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν περιοδείας μου. Σφόδρα ἐλυπήθην, διότι δὲν εἶδον Ὑμᾶς προσωπικῶς τὴν προτεραίαν, εἰς τὸν Γραμματέα δὲ καὶ Διάκονον Ὑμῶν Ἀθηναγόραν ἀπόκειται, ἕνεκα τούτου, νὰ γράψῃ γραμμάς τινας, τῶν ὁποίων ἴσως θὰ ἠδύνασθε νὰ διατάξητε τὴν δημοσίευσιν, ἐπὶ μέρους ἢ ἐν τῷ συνόλῳ, ἐν τῷ «Ἐκκλησιαστικῷ Κήρυκι».

Ἐπιφορτισθεὶς ὑπὸ τῆς Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς ὑποεπιτροπῆς «τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν βοηθειῶν εἰς τὴν ἐγγὺς Ἀνατολὴν» («A. C. R. N. E.») δι' εἰδικῆς ἀποστολῆς νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς Ἕλληνας τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ πληροφορήσω τὴν

ἐπιτροπήν: 1) περὶ τῶν συνθηκῶν τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν· 2) περὶ τῶν ἐπιτελουμένων ἐν σχέσει πρὸς αὐτοὺς ἔργων ἀρωγῆς τόσῳ ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων, ὅσῳ καὶ ἐκ μέρους τῶν Ἀμερικανῶν, καὶ 3) περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἤδη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποσταλέντων εἰς τὰς χώρας ταύτας χρηματικῶν ποσῶν, ἀνεχώρησα ἐξ Ἀθηνῶν-Πειραιῶς τῇ 20ῇ Ἰουνίου (2 Ἰουλίου ν. ἡ.) διὰ Κωνσταντινούπολιν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φιλοφρόνως μὲ εἶχε καλέσει νὰ ἐπωφεληθῶ τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ «Ἀετός», τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς ἀνεχώρει τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐνῷ ὁ ἀντιναύαρχος Κακουλίδης αὐτοπροσώπως μὲ ἐτακτοποίησεν ἐπὶ τοῦ πλοίου, παρουσιάσας με καὶ εἰς τὸν κ. πλοίαρχον. Τοῦτο δὲ δὲν ἦτο εἰ μὴ ἡ πρώτη τῶν πολλῶν καὶ παντοίων φιλοφρονήσεων, ἃς διάφοροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἐπίτροποι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μοὶ ἐπέδειξαν, διὰ τὰς ὁποίας δὲ ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὴν ζωηρὰν εὐγνωμοσύνην μου.

Χωρὶς νὰ εἰσέρχωμαι εἰς λεπτομερείας, δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι ἐπεσκέφθην τοὺς ἀκολούθους ἐκ τῶν Ἑλλήνων τῆς παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας: Σμύρνης, Κωνσταντινουπόλεως, (ἥτις καίτοι εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς Εὐρώπης θεωρεῖται οὐχ ἧττον καὶ πόλις Μικρασιατική), Τραπεζοῦντος, Κερασοῦντος, Σαμψοῦντος, Προικονήσου, Καλλιπόλεως, ἑτέρας ἑλληνοασιατικῆς ἐν Εὐρώπῃ πόλεως, Χάλκης καὶ τέλος, τῆς Προύσης. Ἠθέλησα νὰ ἐπισκεφθῶ ἐπίσης τὸ Μερζιφοῦν, Ὀρδοῦ, Σμύρνην διὰ δευτέραν φοράν, καὶ τὰς Κυδωνίας, ἀλλ' αἱ δυσχέρειαι καὶ ἀβεβαιότητες τῆς μεταφορᾶς καὶ ὁ ὑπὸ τὴν διάθεσίν μου περιωρισμένος χρόνος δέν μοι ἐπέτρεψαν νὰ πραγματοποιήσω τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην.

Διεβεβαιώθην, ὅτι εἰς πάντα τὰ κέντρα ταῦτα βασιλεύει τρόμος τις ἤ, τοὐλάχιστον, ἐσχάτη ἀγωνία. Ἐντὸς τῶν μεγάλων πόλεων ἡ παρουσία τῶν Συμμαχικῶν ἐπιτροπῶν ἢ τῶν στρατιωτικῶν συμμαχικῶν ἀποσπασμάτων, συνετέλει εἰς τὴν καταστολὴν τῆς Τουρκικῆς δράσεως· ἀλλ' εἰς τὰ χωρία τῆς ὑπαίθρου χώρας οἱ τοῦρκοι λησταί, καὶ αὐτὰ τὰ κινήματα τῆς ἐπιτοπίου τουρκικῆς Ἀστυνομίας ἐκράτουν εἰς ταραχὴν πάντας τοὺς Ἑλληνικοὺς πληθυσμούς. Πρὸς περιπλοκὴν δὲ τῆς καταστάσεως, ἡ ἐπάνοδος τῶν προσφύγων καὶ ἐξορίστων εἰς τὰς κατεστραμμένας προτέρας ἑστίας των καθίστα δυσκολωτέραν τὴν διατροφὴν καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐθεάθησαν νὰ ὑποτάσσωνται, ἐξ ἀνάγκης, εἰς αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς Τούρκους, οἵτινες κατεῖχον τὰς γαίας καὶ τοὺς οἴκους των. Καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ σφαγὴ γενική, ἐξακολουθοῦσι τραυματισμοὶ

καὶ φόνοι σποραδικοί, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἡ ὀργάνωσις ἑλληνικῶν συμμοριῶν, παρ' ὅλην τὴν ὑπεράσπισιν ἐνίων χωρίων κατὰ τῆς προσβολῆς τῶν τούρκων ληστῶν, ἐπαυξάνει σὺν τῷ χρόνῳ τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν γενικὴν ἀμηχανίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἔργον τῆς βοηθείας, τοῦτο ἀξίζει τῶν μεγαλυτέρων ἐπαίνων, ὅσῳ καὶ ἂν εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ ὑποδεέστερον τῶν ἀναγκῶν τῶν πασχόντων. Δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς τρεῖς κατηγορίας: εἰς βοηθείας προερχομένας ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως· εἰς βοηθείας ὀργανουμένας ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, καὶ βοηθείας προερχομένας ἐξ Ἀμερικῆς διὰ μέσου τῆς μεγάλης Ἐπιτροπῆς «A. C. R. N. E.»

Διὰ τὴν πρώτην ἐκ τῶν κατηγοριῶν τούτων, εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει ὀργανώσει σύστημα δανείων εἰς τοὺς παλινοστοῦντας ἐξορίστους μέχρι 300 λιρῶν τουρκικῶν (περίπου 1800 ἕως 2000 δραχμῶν) κατ' οἰκογένειαν διὰ τὰ πρῶτα ἔξοδα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρου καὶ ἐργαλείων κ.λ.π. Ἡ βοήθεια αὕτη μέλλει νὰ ἀπαιτήσῃ ὑπέρογκα ποσὰ καὶ πάλιν δὲ θὰ εἶναι πολὺ ὑποδεεστέρα τῶν ἀναγκῶν τῶν πληθυσμῶν τούτων. Ἐδῶ ἔρχονται ἐπίκουροι αἱ δύο ἄλλαι κατηγορίαι τῶν βοηθειῶν: ἡ τῶν ἐπιτοπίων ὀργανώσεων τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων, καὶ ἡ τῆς «A. C. R. N. E.»

Αἱ ἐπιτόπιαι ἑλληνικαὶ ἐπιτροπαὶ ἀσχολοῦνται περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν Ὀρφανοτροφείων, τῶν συσσιτίων καὶ ἀσύλων διὰ τοὺς ἐξορίστους, οἵτινες ἐπιστρέφοντες εὑρίσκονται ἄνευ στέγης. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται δέχονται ἐπιχορηγήσεις ἢ συνεισφορὰς παρὰ διαφόρων πηγῶν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διανέμει εἰς αὐτοὺς χρήματα, ἅτινα λαμβάνει ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξ Ἀμερικῆς καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων πλουσίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης, Θεσσαλονίκης κ.λ.π. Ἡ μεγάλη «Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν βοηθειῶν πρὸς τοὺς ἐξορίστους Ἕλληνας» εἶχε συστηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου διὰ νὰ ἐνεργῇ ὡς διάμεσον αὐτοῦ διὰ διοικητικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐπιτροπῆς καὶ δι' ὑποεπιτροπῶν ἀνὰ τὰς διαφόρους πόλεις. Κατὰ Ἰούλιον ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη εἶχε λάβῃ παρὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων χορηγῶν 57,000 λ. τουρκικὰς (350,000 δραχμὰς) καὶ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως 1,960,000 δραχμάς. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπελόγιζε νὰ δαπανήσῃ σὺν τῷ χρόνῳ 24,500,000 δραχμὰς ἐν Θράκῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐλπίζουσα

συγχρόνως, ὅτι ἡ «A. C. R. N. E.» θὰ ἤρχετο ἀρωγὸς πρὸ πάντων ἐν τῷ Πόντῳ καὶ τῷ Νομῷ Προύσης. Εἰς τὰ δύο ταῦτα μέρη ὑπολογίζονται οἱ ἐξόριστοι Ἕλληνες 264,000 τοὐλάχιστον, τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ πιθανῶς θὰ ἀποκατασταθῇ. Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν εἶναι γεωργοί, οἱ ἄλλοι δ' εἶναι ἁλιεῖς καὶ μικροέμποροι. Ἐκτὸς τῶν ἐξορίστων τούτων ὑπάρχουσι χιλιάδες Ἑλλήνων εὑρισκομένων ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει ἕνεκα τῆς ἁρπαγῆς τῶν ζῴων αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀγρῶν των καὶ τῆς στερήσεως σπόρου καὶ ἐργαλείων.

Ἡ «A. C. R. N. E.» ἔχει ἱδρύσῃ πρακτορεῖα καὶ σταθμοὺς βοηθειῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει (Κεντρικὸν Πρακτορεῖον), ἐν Σμύρνῃ, Σαμψοῦντι, Τραπεζοῦντι, Μερζιφοῦν, Προύσῃ καὶ εἰς τὰ κέντρα τῆς Ἀρμενίας, Μεσοποταμίας καὶ Συρίας. Εἰς τὰ Ἑλληνικὰ κέντρα συνεργάζεται συστηματικῶς μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν. Συντρέχει δέ, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν πηγῶν αὐτῆς, τὰ Ἑλληνικὰ Ὀρφανοτροφεῖα, τὰ συσσίτια καὶ τὰ ἄσυλα. Ἐκτὸς τούτων ἔχει ἱδρύσῃ τρία σημαντικὰ νοσοκομεῖα ἐν Σμύρνῃ, Σαμψοῦντι καὶ Μερζιφοῦν. Ἐν Τραπεζοῦντι ἐπίσης ὑπάρχει νοσοκομεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἐν Προύσῃ, ἐν Σμύρνῃ καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη ἡ «A. C. R. N. E.» συντηρεῖ σχολεῖα ἐπαγγελματικὰ ἢ ἐργαστήρια, ἐν οἷς διδάσκονται ἡ ῥαφή, ἡ ὑφαντουργία, τὸ κέντημα, ἡ ταπητουργία κ.λ.π. εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰ κοράσια, καὶ εἰς τὰ ἄρρενα ὀρφανὰ ἡ ὑποδηματοποιΐα, ἡ ξυλουργικὴ κ.λ.π.

Ἐκ τῶν κέντρων τούτων διανέμονται ὡσαύτως βοηθήματα εἰς τὰς ἄλλας πόλεις καὶ εἰς τὰ γειτονικὰ χωρία. Ἐπίσης ἐστάλησαν εἰς Προικόνησον βόες, ἄροτρα καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, ἐργαλεῖα διὰ τοὺς μαρμαρογλύφους καὶ τοὺς ξυλουργούς, δύο μεγάλα ἁλιευτικὰ πλοῖα καὶ χιλιάδες τινὲς μέτρων φλανέλλας καὶ βάμβαξ, ἀγορασθέντα πάντα διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ 50,000 δραχμῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ ὑπῆρξε δῶρον τοῦ Ὑμετέρου συμπολίτου κ. Κυριακίδου. Ὁ ἀντιναύαρχος Κακουλίδης εὐχαρίστως εὐηρεστήθη νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν του εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δι' ἑλληνικοῦ ῥυμουλκοῦ, τὸ ὁποῖον συνώδευσεν ὁ ἴδιος μέχρι τοῦ θωρηκτοῦ «Κιλκίς». Ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ προσκληθῶ νὰ συνοδεύσω τοὺς Ταγματάρχας Law (Ἀμερικανὸν) καὶ Λεοντόπουλον καὶ ὑπῆρξα ὁ εὐτυχὴς μάρτυς τῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῆς νήσου παραλαβῆς τῶν βοηθημάτων τούτων. Ὑπὲρ τοὺς χιλίους χωρικοὶ προσῆλθον νὰ

χαιρετίσωσι τὸ περίφημον θωρηκτόν, τὸ πρῶτον τὸ ὁποῖον εἶχον ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον, καὶ συνεκινήθην βαθύτατα ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ αὐτῶν. Διηυθύνθημεν ἔπειτα εἰς Καλλίπολιν ὅπου, ὑπὸ τὴν προστασίαν Ἄγγλου φρουροῦ, ἐξεφορτώσαμεν ἱκανὴν προμήθειαν ἐνδυμάτων, ἐριούχου, ἀφήκαμεν δὲ καὶ χρήματα. Εἰς τὰ δύο ταῦτα μέρη ἡ διανομὴ τῶν βοηθειῶν ἀνετέθη εἰς ἐπιτόπιον ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου.

Τελειώνων τὴν περιληπτικὴν ταύτην ἀφήγησιν, πολὺ ἤδη ἐκταθεῖσαν, ταξιδίου μεστοῦ συγκινητικῶν ἐπεισοδίων, ἐπιθυμῶ νὰ ἀποδώσω σεβασμὸν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς συμπαθείας καὶ συνεργασίας, τὸ ὁποῖον πανταχοῦ παρετήρησα μεταξὺ τόσον ἀφωσιωμένων ἐργατῶν τῆς «A. C. R. N. E.» —ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν—καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Ἐπεσκέφθην τοὺς Μητροπολίτας ὅλων σχεδὸν τῶν πόλεων τούτων, καθὼς καὶ τὸ Πατριαρχεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου συνεδρίαζεν ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ παρουσιάσθην εἰς τοὺς Μητροπολίτας πολλῶν ἐπαρχιῶν. Πανταχοῦ ἔγινα δεκτὸς μετὰ μεγίστης συμπαθείας, πάντες δ' ἔδειξαν αἰσθήματα εὐρείας εὐαγγελικῆς χριστιανωσύνης. πνεῦμα ἀγαθῆς θελήσεως ἀπέναντι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, τοῦθ' ὅπερ ἀνέπαυσε τὴν καρδίαν μου.

Ἐθαύμασα ἐπίσης τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Ἑλλήνων λαϊκῶν, πρὸ πάντων τῶν κυριῶν, αἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς διάφορα ἔργα βοηθειῶν. Πρὸ πάντων τὰ Ὀρφανοτροφεῖα, διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων των, μ' ἔχουσιν ἐκπλήξῃ, ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα αἱ πισταὶ διαχειρίστριαι ἠδυνήθησαν νὰ φέρωσι διὰ μέσων π λὺ ἀσθενῶν. Τὰ Ὀρφανοτροφεῖα ταῦτα εἶναι ἡ ἐλπὶς τοῦ μέλλοντος, διότι αἱ χιλιάδες αὗται τῶν μικρῶν παιδίων θὰ εἶναι οἱ μέλλοντες πολῖται, οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες τῶν κατεστραμμένων τούτων χωρῶν. Πάντα ταῦτα τὰ ἔργα τῆς εὐποιΐας εἶναι ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐνεργοῦν ἐν ταῖς καρδίαις ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ συνενοῦν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀφωσίωσιν τούς τε Ὀρθοδόξους καὶ τοὺς Διαμαρτυρομένους τῶν δύο ἐθνῶν. Ἄς εὐχώμεθα, ὅπως τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς χριστιανικῆς ἀδελφωσύνης ἐξακολουθῇ νὰ ἀναπτύσσηται διὰ νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν εἰς τὰς χώρας ταύτας, τὰς βεδυθισμένας σήμερον ἐν τῇ ἀθλιότητι, αἱ διαφοραὶ περὶ τὸ τυπικὸν ἢ τὴν λατρείαν δὲν θὰ χωρίζωσι πλέον τὰς καρδίας, διότι ὅλοι θὰ εἶναι οἱ ὑπηρέται τοῦ αὐτοῦ Θεοῦ, τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ, τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Πνεύματος.

A. D. F. HAMLIN

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ

[15 Σεπτεμβρίου]

Γαλ. 2,16-20.

Στενοχωρεῖται ὁ μακάριος Παῦλος, ὁσάκις ἀκούει ὅτι εὑρίσκονται ἄνθρωποι—πολὺ δὲ περισσότερον, ἂν αὐτοὶ εἶναι καὶ μαθηταί του—οἱ ὁποῖοι ἀφίνουν νὰ πλανῶνται παραδεχόμενοι τυχόν, ὅτι μία ξηρά, μία τυπικὴ ἐκτέλεσις τῶν θρησκευτικῶν ἢ ἠθικῶν καθηκόντων μας, χωρὶς ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία νὰ ἔχουν κανένα μέρος, εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ ποτὲ σωτηριῶδες ἀποτέλεσμα. Δι' αὐτόν: *ἔξω τῆς θερμῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπάρχει σωτηρία.*

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο γράφει, ὡς πατὴρ πνευματικός, πρὸς τοὺς Γαλάτας ἐκ δοθείσης ἀφορμῆς τοὺς ἰδίους λόγους, τοὺς ὁποίους εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν καὶ διὰ τὸ ἴδιο ζήτημα εἶπεν εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον: «*Ἀδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ*». Ὅπως καὶ εἰς τὴν προηγουμένην ὁμιλίαν εἴπαμεν, οἱ χριστιανοὶ τῆς Γαλατίας ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰδωλολατρικῆς προελεύσεως καὶ ὅμως οἱ ἐξ Ἰουδαίων χριστιανοί, ὅσοι εἴτε ἔμειναν εἰς τὴν Γαλατίαν εἴτε συνέβαινε διὰ διαφόρους λόγους, πρὸ παντὸς ἐμπορικούς, νὰ εὑρεθοῦν ἐκεῖ, κατώρθωσαν νὰ πείσουν, φαίνεται, πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Γαλάτας, ὅτι διὰ νὰ σωθοῦν—ἂς λέγῃ ὁ Παῦλος ὅ,τι θέλει—εἶναι ἀνάγκη νὰ περιτέμνωνται καὶ νὰ κάμνουν ὅ,τι διατάσσει ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος. Ὁ Ἀπόστολος δὲν κατατρίβεται εἰς θεωρίας καὶ ῥητορείας νὰ ἀποδείξῃ εἰς τοὺς χριστιανοὺς αὐτούς, ὅτι ἡ τυπική, ἡ *μηχανικὴ* ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἐπικίνδυνος: *ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ*». Ποῖον εἶναι τὸ ἐπιχείρημά του; Τὸ παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, αὐτῶν τῶν ἄλλων Ἀποστόλων, αὐτῶν τῶν ἰδίων, τῶν ἐξ Ἰουδαίων χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι ἀφῆκαν ἀκριβῶς τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. *Καὶ ἡμεῖς*, λέγει ὁ Παῦλος, *εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν.* Διατί; διότι ἐκ πείρας ἐμάθομεν, ἐνοήσαμεν, τὸ συνῃσθάνθημεν, ὅτι ἂν δὲν θερμαίνῃ μέσα τὴν καρδίαν μας ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ, ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν κάμωμεν δὲν ὑπάρχει σωτηρία. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ νόμος, μὲ τὴν ἀνεπάρκειάν του πρὸς σωτη-

ρίαν μᾶς ἐδίδαξε, μᾶς ὡδήγησεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ· ὁ νόμος ἦτο ἕνας δρόμος, ἦτο μία τροφός, ὁ νόμος ἦτο ἕνας παιδαγωγός μας —τοῦ ὅλου Ἰουδαϊκοῦ γένους— *εἰς Χριστόν*. Ἦλθεν ὁ Χριστός; Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἐξεπληρώθη: δὲν σῴζουν πλέον τὰ ἔργα του, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει, ἐὰν πιστεύωμεν εἰς αὐτόν. Ἑπομένως, τοὺς ὑποδεικνύει ὁ Ἀπόστολος, δὲν πρέπει νὰ δίδουν πίστιν εἰς τὰς εἰσηγήσεις τῶν ὑπερμάχων τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, τῶν ὁποίων, ὡς ἴδαμεν εἰς τὴν προηγουμένην ὁμιλίαν, τοὺς ἐξηγεῖ τὰ ἐλατήρια· *«ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῖν γέγονεν εἰς Χριστόν»* λέγει κάπου ἀλλοῦ εἰς τοὺς ἰδίους Γαλάτας· *ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.*—Ἄλλως ἂν θέλωμεν, ἀφοῦ ἅπαξ ἐγίναμεν Χριστιανοί, νὰ ἀναγνωρίζωμεν τὸν μωσαϊκὸν νόμον ὡς πηγὴν σωτηρίας, '*ἀσυναισθήτως* γινόμεθα ἀξιόποινοι παραβάται τοῦ Νόμου. Πῶς αὐτό; Ἰδοὺ πῶς: Ὁ νόμος ὁ ἴδιος μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸν Χριστόν. Δὲν εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ ὁμολογῇ, ὅτι, ἀφοῦ ἅπαξ ταχθῶμεν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐτελείωσεν ἡ ἀποστολή του; Τρόπον τινά, λέγει ὁ Παῦλος, ἐγώ, ὁ *Ἰουδαῖος*, πειθόμενος εἰς αὐτὸν τὸν νόμον ἐκρήμνισα τὸ παλαιόν μου θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν οἰκοδόμημα, τὰς παλαιὰς δηλαδὴ ἀνεπαρκεῖς ἠθικάς μου ἀρχάς, *ἵνα πιστεύσω εἰς τὸν Χριστόν*· τοῦτο ἦτο *ἐπιβολὴ* αὐτοῦ τοῦ νόμου. Ἔγινα Χριστιανός! Ἐὰν ἐξακολουθῶ πάλιν νὰ ἐξαρτῶ τὴν σωτηρίαν μου ἀπὸ τὸν νόμον, τί μὲ ὠφελεῖ ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ; Ἔπειτα δέ, εἶμαι καθαρὰ-καθαρὰ παραβάτης αὐτοῦ τοῦ νόμου! *«Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω»*.—Ἀλλοῦ νὰ στρέψετε, λέγει ὁ Παῦλος πρὸς τοὺς Γαλάτας, τὴν προσοχήν σας. Ὁ Χριστὸς μᾶς διήνοιξεν ὁρίζοντας βίου εὐρυτέρους· μᾶς ἐχάραξε νέον δρόμον ζωῆς, πνευματικόν, ὑψηλόν, θεῖον μὲ *κινητήριον δύναμιν* τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας καὶ τὴν ἀγάπην. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ βλέπωμεν εἰς τὰ ὀπίσω· ἐμπρός! Εἰς τὴν πρόοδον, εἰς τὸ τέλειον: *«τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά»*. Τὸ ἰδεῶδες τοῦ βίου μας θὰ εἶναι νὰ ἀποθάνωμεν δι' ὅλους καὶ δι' ὅλα καὶ νὰ ζῶμεν διὰ τὸν Χριστόν· ἢ μᾶλλον νὰ μᾶς εὑρίσκῃ ὁ Χριστὸς τόσον ἀφωσιωμένους εἰς αὐτόν, οἱ λόγοι του, ὁ βίος του νὰ μᾶς σαγηνεύουν καὶ δεσπόζουν τῆς καρδίας μας τόσον, ὥστε νὰ ἠμποροῦμεν νὰ λέγωμεν, ὅτι δὲν εἴμεθα πλέον *ἡμεῖς*, φέροντες τὰ ἀνθρώπινα πάθη καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους συλλογισμούς, οἱ ὁποῖοι ζῶμεν, ἀλλὰ ζῇ μέσα μας ὁ ἴδιος

ὁ Χριστός, ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἰδεῶδες τοῦτο ἐπραγματοποίησεν ὁ μακάριος Παῦλος, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ τονίζει μὲ τόσην ἀγαλλίασιν εἰς τοὺς Γαλάτας: *«Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός»*.

Ἐὰν τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Ἀποστόλου τοὺς παρομοιάσωμεν μὲ χρυσόν, μὲ ἀδάμαντας, μὲ μαργαρίτας, αἱ παρομοιώσεις μας θὰ εἶναι ἀνεπαρκεῖς νὰ παραστήσουν τὴν ἀξίαν καὶ τὸ κάλλος των! Εἶναι λόγοι, τοὺς ὁποίους δὲν ἠμπορεῖ ἡ κρίσις νὰ ἀναλύσῃ, οὔτε ὁ νοῦς τελείως νὰ σκεφθῇ. Εἶναι λόγοι τῆς καρδίας, γεμᾶτοι συναίσθημα, γεμᾶτοι ζωήν, γεμᾶτοι ἀγάπην. Λόγοι, ποὺ λατρεύονται χωρὶς νὰ ἑρμηνεύωνται! *«Ζῶ δὲ οὐκετι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός»*.—Ἀλλὰ μία ἀπόπειρα ἀντιλήψεως τοῦ περιεχομένου της δὲν θὰ μᾶς εἶναι ἀνωφελής: ἰδοὺ ὁ ἰδεώδης βίος τοῦ Χριστιανοῦ: μὲ τὴν ἀνατροφήν, μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν, μὲ τὴν ἀγωγὴν ἐν γένει, νὰ μορφώσωμεν μέσα μας τοιοῦτον *χαρακτῆρα*, ὥστε ὁ Χριστὸς νὰ κινῇ τὰς σκέψεις μας, τοὺς λόγους μας, τὰς ἐνεργείας μας, τὰς πράξεις μας, νὰ διευθύνῃ κάθε κίνησίν μας, κάθε ἄποψιν τοῦ βίου μας, ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶνε ζωὴ ἰδική μας· τρόπον τινά, μέχρι τοιούτου βαθμοῦ νὰ εἴμεθα ἀκριβεῖς μιμηταί του, ὥστε ἐν τῷ προσώπῳ ἡμῶν νὰ φαίνεται, ὅτι ζῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Αὐτὴ εἶναι ἡ *γνησία χριστιανικὴ ζωὴ* καὶ αὐτὴν ἔχομεν καθῆκον καὶ μεγάλο κέρδος νὰ ζητῶμεν νὰ ἀποκτήσωμεν.—Πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσωμεν καλά, ὅτι ὁ *χριστιανισμὸς εἶναι ζωή*. Ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ξηρὰ ἰουδαϊκὴ καθηκοντολογία οὔτε θεωρίαι καὶ σοφίσματα, ὁ χριστιανισμὸς εἶνε ζωή, εἶναι μία ἀναπαραγωγή, ἀναπαράστασις τῆς ζωῆς τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ.—Εἶναι λοιπὸν φανερώτατον τὸ καθῆκον τῶν γονέων, τὸ καθῆκον τῶν διδασκάλων καὶ διαγράφεται ἀπαράβατος ἡ πορεία τῆς μορφώσεως καὶ ἐξευγενίσεως τῶν τέκνων μας καὶ ἡ ὑποχρέωσις ὅλων τῶν προϊσταμένων, πρὸ παντός, ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν.

Ὑπεράνω τῶν γνώσεων τῶν βιοποριστικῶν ἐπιστημῶν, ὑπεράνω πάσης θεωρητικῆς μορφώσεως, ὑπεράνω παντὸς πλουτισμοῦ τοῦ νοῦ μὲ γνώσεις ἐπὶ γνώσεων, θὰ *διακρίνεται* ὡς *φωστὴρ* καὶ ὡς ἕλκων *μαγνήτης* ὁ γνήσιος σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς: ἡ *μόρφωσις μιμητῶν τοῦ Χριστοῦ*.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΗΣ Β' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[29 Σεπτεμβρίου]

Λουκ. ς' 31-36

Διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν σχετικὴν τῆς παρούσης ζωῆς εὐμάρειαν καὶ ἀσφάλειαν νομοθετοῦν τὰ κοινοβούλια τῶν ἐπιγείων βασιλειῶν νόμους εἰς τόμους ὀγκώδεις σωρευομένους, τῶν ὁποίων ἡ γνῶσις καὶ κατανόησις δὲ εἶνε τοῦ καθενός, ἀλλὰ νομομαθεῖς διακεκριμένοι καταγίνονται εἰς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐκμάθησίν των. Συγχίζεται πολλάκις καὶ τὸ ἐκλεκτότερον ἀνθρώπινον πνεῦμα εἰς τὸν λαβύρινθον αὐτὸν τῆς ἀνθρωπίνης νομοθεσίας καὶ συνταράσσονται ὁλόκληροι ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι εἰς τὰς συγκρούσεις καὶ τὰς ἀντιφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τὴν πληθώραν αὐτὴν τῶν νόμων δημιουργοῦνται.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Κύριος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μολονότι ἐπαγγέλλεται εἰς ἡμᾶς οὐράνια καὶ αἰώνια ἀγαθά, βασιλείαν θείαν καὶ ἐν οὐρανοῖς ἀποκειμένην, δὲν μᾶς παραδίδει ὀγκώδεις κώδικας νόμων, ἀλλ' ἀρκεῖται εἰς σύντομά τινα, εὐκολονόητα καὶ εὐμνημόνευτα δι' ὅλους παραγγέλματα, διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ὁποίων ὁδηγούμεθα ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως εἰς τῆς αἰωνίας καὶ ἐνδόξου ἐκείνης ζωῆς τὴν κατάκτησιν. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐν τῷ σημερινῷ Εὐαγγελικῷ ἀναγνώσματι μᾶς δίδει μίαν τόσον ἁπλῆν καὶ εὐνόητον παραγγελίαν, ὥστε καὶ ὁ πλέον ἀγράμματος τῶν ἀνθρώπων εἶνε εἰς θέσιν νὰ τὴν ἐννοήσῃ καὶ νὰ τὴν ἐγκολπωθῇ. «Καθὼς θέλετε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως».

Ποῖος δὲν ἐννοεῖ τὴν ἐντολὴν αὐτήν; Ποῖος δὲν εὑρίσκει αὐτὴν λογικὴν καὶ δικαίαν; Ποῖος δὲν ἀναγνωρίζει, ὅτι εἶνε σύμφωνος πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν μας καὶ πρὸς τὰς ἀξιώσεις πάσης ἀνθρωπίνης καρδίας; Ὅπως καὶ ὅ,τι θέλεις νὰ σοῦ κάμῃ ὁ ἄλλος, τοῦτ' αὐτὸ πρᾶττε καὶ σὺ εἰς αὐτόν. Θέλεις νὰ σὲ ὑβρίζῃ καὶ νὰ σὲ ἀτιμάζῃ; Ὄχι. Θέλεις νὰ σὲ συκοφαντῇ καὶ νὰ σὲ περιφρονῇ; Οὐδαμῶς. Θέλεις νὰ ἐπιβουλεύῃ τὴν τιμὴν τῆς συζύγου ἢ τῆς θυγατρός σου ἢ τῆς ἀδελφῆς σου; Οὐδέποτε. Θέλεις τὴν περιουσίαν σου νὰ ἁρπάζῃ καὶ τὰ δικαιώματά σου νὰ καταπατῇ; Οὔτε. Τί θέλεις; Νὰ σὲ προστατεύῃ ἀδικούμενον, νὰ σὲ ἐπαινῇ καὶ νὰ σὲ ὑπερασπίζῃ ὑβριζόμενον καὶ συκοφαντούμενον, νὰ σὲ συν-

τρέχῃ ὁπωσδήποτε πάσχοντα καὶ ἐν ἀπορίᾳ εὑρισκόμενον, νὰ σὲ παρηγορῇ θλιβόμενον, νὰ σὲ ἀγαπᾷ εἰλικρινῶς καὶ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις. Τοῦτ' αὐτὸ πράττε καὶ σὺ εἰς ἐκεῖνον. Οὔτε ὀλιγώτερον οὔτε περισσότερον παρ' ὅσον ἔχεις τὴν ἀπαίτησιν νὰ πράττῃ ἐκεῖνος εἰς σέ. Τί τούτου δικαιότερον; Ἀλλὰ καὶ τί τούτου ἁπλούστερον;

Εἰς οἱανδήποτε πολύπλοκον τοῦ ἠθικοῦ σου βίου περίπτωσιν, καθ' ἣν δυσκολεύεσαι νὰ διακρίνῃς τί πρέπει νὰ πράξῃς, δὲν ἔχεις, χριστιανέ, παρὰ νὰ θέσῃς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους σου καὶ νὰ ἐρωτήσῃς: Τοῦτο, τὸ ὁποῖον πρόκειται καὶ μελετῶ νὰ ἐνεργήσω, θέλω νὰ τὸ πράξῃ πρὸς ἐμὲ ὁ πλησίον μου; Ἡ καρδία σου θὰ ἀπαντήσῃ τότε τὸ *ναὶ* ἢ τὸ *ὄχι*. Ἐὰν σοι εἴπῃ «ναί», μὴ διστάζῃς. Ἐνέργησον ἄνευ φόβου καὶ ἀμφιβολίας τινός. Ἐὰν σου εἴπῃ τὸ «ὄχι», μὴ προβῇς. Ὅ,τι μελετᾷς νὰ πράξῃς, εἶνε ἄδικον καὶ ἁμαρτωλόν.

Καὶ ἀφοῦ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν εἰς ἡμᾶς τὸ μέτρον καὶ τὸ κριτήριον καὶ τὸν κανόνα, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ εἰμποροῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰς πράξεις μας καὶ νὰ διακρίνωμεν τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον ἀπὸ τὸ ἄδικον καὶ τὸ ἐσφαλμένον, ἔρχεται ἀκολούθως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεθέντος τούτου κανόνος, νὰ καταδείξῃ, ποία εἶνε ἡ ἀληθὴς καὶ γνησία χριστιανικὴ ἀγάπη. Ἐάν, λέγει, ἀγαπᾶτε μόνον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀγαποῦν, «ποία ὑμῖν χάρις ἐστι;» Κατὰ τί ἡ ἀγάπη σας αὐτὴ εἶνε ἀξία ἀμοιβῆς; Εἶνε ἀγάπη συμφεροντολογική. Ἀγάπη ἐμπορική, διότι δίδεις καὶ πωλεῖς ἀγάπην, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπληρώθης καὶ ἔλαβες ἀγάπην. Εἶνε ἀγάπη ἀνταλλαγμάτων καὶ συναλλαγῆς. Ἀγάπη, ἡ ὁποία συναντᾶται καὶ μεταξὺ τῶν ἁμαρτωλῶν, αὐτῶν ἀκόμη τῶν ληστῶν καὶ τῶν κακούργων. Δὲν ἀγαποῦν καὶ δὲν προστατεύουν οὗτοι τοὺς ὑποθάλποντας καὶ ἀποκρύπτοντας αὐτούς; Δὲν συνεταιρίζονται καὶ δὲν συνδέονται πρὸς ἀλλήλους φιλικῶς καὶ ἀδελφικῶς διὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν διὰ τῆς ἀλληλοϋποστηρίξεως τοὺς κακούργους σκοπούς των; Κατὰ τί τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ φιλίας των ταύτης εἶνε ἀξιόμισθα καὶ ἐπαινετὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ;

«Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι». Καὶ αἱ πλέον σκληραὶ καὶ τραχεῖαι καρδίαι, αἱ ἄγονοι εἰς ἀποθέματα συμπαθείας, πρὸς τοὺς εὐεργέτας καὶ πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας δεικνύουν εὔνοιαν καὶ εὐμένειαν πολλήν. Τί λέγομεν; Αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἄγρια καὶ ἀνήμερα θηρία ὑπάρχουν περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δεικνύουν αἰσθήματα ἀγάπης καὶ στοργῆς καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἡ αἱμοβόρος τίγρις, ἡ ὁποία ἀγρίως τὰς σάρκας σχίζει καὶ τὸ αἷμα ῥοφᾷ, ποίαν ἀγάπην δεικνύει εἰς τὰ μικρά της; Ποίαν δὲ εὐγνωμοσύνην πολλάκις τὰ ἄλογα ζῶα ἢ καὶ τὰ ἀνήμερα θηρία ἐπέδειξαν πρὸς τοὺς εὐεργέτας των; Ὄχι λοιπόν· ἀγάπη ἐκτεινομένη μόνον πρὸς τοὺς φίλους, πρὸς τοὺς γνωστούς, πρὸς τοὺς συγγενεῖς, δὲν ἔχει μεγάλην ἀξίαν καὶ δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ μισθὸν

παρὰ τοῦ Θεοῦ. Εἶνε ἀγάπη συμφεροντολογική, ἰδιοτελής, φίλαυτος, ὑπ' αὐτῆς πολλάκις τῆς φύσεως, ὡς ἀνάγκη τις ἀναπότρεπτος, ἐπιβαλλομένη.

Ἐκείνη μόνη ἡ ἀγάπη εἶνε ἀξιόμισθος καὶ ἀξιοθαύμαστος, τὴν ὁποίαν οὐδὲν συμφέρον κινεῖ ὡς ἀδυσώπητον ἐλατήριον, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐκχύνεται ἀφελῶς εἰς πάντας, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρευομενους καὶ μισοῦντας ἡμᾶς. «*Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς*». Αὐτὴν τὴν ἀγάπην ὑπόσχεται διὰ πολλῶν καὶ μεγάλων μισθῶν νὰ ἀνταμείψῃ ὁ Κύριος. Τὴν ἀγάπην, ἡ ὁποία κατορθοῦται μὲ κόπον καὶ ἀγῶνα· τὴν ἀγάπην, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν ὠθεῖ ἡ φύσις, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁποίαν ἀντιτίθεται καὶ ἀντενεργεῖ ἡ φίλαυτος καὶ διεφθαρμένη καρδία μας. Τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ κατορθώσω, πρέπει νὰ καταβάλω τῆς ἐν ἐμοὶ βιαίας ταραχῆς τὸν συγκλονισμόν, νὰ ἐξαναγκάσω τὰ αἰσθήματά μου πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν καὶ νὰ βιάσω τὴν καρδίαν μου, ὅπως πραϋνομένη δειχθῇ ἀγαθὴ καὶ πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἡ διαφθορὰ τῆς ἁμαρτίας τὴν ὠθεῖ ἵνα μισήσῃ.

Ἐὰν τοὺς φίλους μόνον καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς οἰκείους ἀγαπᾷς, δὲν κάμνεις γενναίαν τινὰ καὶ ὑπέροχον πρᾶξιν. Ἔχεις πολλοὺς ἄλλους ὁμοίους σου ἐν τῇ πράξει σου ταύτῃ, ὁμοίους σου καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν κακούργων εἰλημμένους, ὁμοίους σου καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν κτηνῶν καὶ τῶν ἀγρίων θηρίων. Ἐὰν ὅμως τὸν ἐχθρόν σου ἀγαπᾷς: Ὢ! τότε σὺ καὶ οἱ ὅμοιοί σου «ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου». Ὁμοιάζετε πρὸς τὸν Θεόν, τὸν Κύριον τοῦ Οὐρανοῦ, ὁμοιότητα συγγενῆ πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει τὸ τέκνον πρὸς τὸν πατέρα. Διότι ὁ Θεὸς δεικνύεται διαρκῶς καὶ μακροθύμως ἀγαθὸς καὶ εὐεργέτης πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς, οἱ ὁποῖοι καθ' ἑκάστην Τὸν περιϋβρίζουν διὰ τῶν παραβάσεών των καὶ Τὸν περιφρονοῦν. Ὄχι· δὲν ἀποστερεῖ τοὺς κυλιομένους εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἁμαρτίας τῶν ἀγαθῶν τῆς δημιουργίας Του. Ἀνατέλλει τὸν ἥλιόν Του ἐξ ἴσου καὶ δι' αὐτούς. Βρέχει τοῦ Οὐρανοῦ τὴν δρόσον ἐξ ἴσου καὶ διὰ τοὺς ἀγρούς των. Ἐθυσίασε τὸν Υἱόν Του καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν των. Χορηγεῖ τὸν φωτισμὸν τοῦ Πνεύματός Του καὶ πρὸς τὰς σκληρὰς τούτων καὶ ἀμετανοήτους καρδίας. Δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ προνοῇ καὶ νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτῶν καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν των.

Χριστιανέ! Ὁ Χριστός σοι παραγγέλλει νὰ ἀγαπᾷς τοὺς ἐχθρούς σου. Σοὶ φαίνεται ἴσως βαρεῖα ἡ ἐντολὴ καὶ δυσβάστακτος ἡ ὑποχρέωσις. Καὶ ὅμως ὁ Ἰησοῦς δὲν ζητεῖ ἀπὸ σὲ παράλογον καὶ ἀφύσικον καὶ ἄδικόν τι, ὅπως ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἐνόμιζες. Θὲς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἐρώτησον τὴν καρδίαν σου, τί ἀρά γε θέλει καὶ εἰς τί εὐχαριστεῖται: Θέλει νὰ σὲ ἀγαπᾷ ὁ ἐχθρός σου: Εὐχαριστεῖται,

ἐὰν ἤθελες ἀκούσει, ὅτι ἄνθρωπος, πρὸς τὸν ὁποῖον εἰς ψυχρὰς διατελεῖς σχέσεις, ἐξεφράσθη εὐμενῶς περὶ σοῦ; Τί ἀπάντησιν θὰ σοὶ δώσῃ; Ὦ! ναί, εὐχαριστούμεθα, ὅταν μανθάνωμεν, ὅτι ὄχι μόνον οἱ φίλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐχθροὶ μᾶς ἐπαινοῦν. Ναί, θέλομεν καὶ ἀξιοῦμεν, μάλιστα ἐν θλίψει ἢ ἐν κινδύνῳ εὑρισκόμενοι, καὶ ὁ ἐχθρός μας νὰ συμπονῇ εἰς ἡμᾶς καὶ νὰ μὴ χαίρῃ εἰς τὴν δυστυχίαν μας. Τὸ θέλομεν, καὶ δι᾽ αὐτό, ὅταν μᾶς πληροφοροῦν, ὅτι οἱ ἐχθροί μας ἐξακολουθοῦν τὸ καθ᾽ ἡμῶν μῖσος καὶ δὲν παύουν τὰς καθ᾽ ἡμῶν κατηγορίας των, ἐξανιστάμεθα ἀκόμη περισσότερον ἐναντίον των. Αἴ! λοιπόν· ὅτι, ἄνθρωπε, ζητεῖς καὶ ἀξιοῖς ἀπὸ τὸν ἐχθρόν σου, τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς ζητεῖ καὶ ἀξιοῖ ἀπὸ σὲ διὰ τὸν ἐχθρόν σου. Τίποτε περισσότερον. Ζητεῖ, ἵνα «καθὼς θέλεις, ἵνα ποιῶσιν εἰς σὲ οἱ ἄνθρωποι, καὶ σὺ ποιεῖς αὐτοῖς ὁμοίως».

Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 257)

Γεν. Διατάξεις περὶ τῶν Πνευμ. Δικαστηρίων.

Τὰ Ε. Π. Δ. δικάζουσι καὶ ἀποφασίζουσιν ἐπὶ τῇ βάσει: τοῦ θείου νόμου, τοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, τῶν κανόνων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν πολιτικῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων τῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου τῶν Ἀρχιερέων ἐκδοθεισῶν καὶ ἀφορωσῶν εἰς τὸ τελετουργικὸν μέρος τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἱερέων.

Πάντα τὰ μέλη τοῦ Μ. Π. Δ., οἱ Πρόεδροι καὶ τὰ μέλη τῶν Ε. Π. Δ. ἀναλαμβάνοντες τὰ καθήκοντά των, ὁρκίζονται οὕτω:

«Ἐγὼ ὁ. . . . . ὁρκίζομαι εἰς τὸν Παντοδύναμον Θεόν, ὅτι ἔσομαι πιστὸς τῷ Βασιλεῖ, τηρῶν εὐσυνειδήτως τὸ Σύνταγμα καὶ ἐκτελῶν τὰ ἐμαυτοῦ καθήκοντα ἀκριβῶς καὶ εὐσυνειδήτως, ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς πρόσωπα κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων, καὶ ὅτι θὰ διαφυλάττω τὸν θεῖον νόμον, τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας. Ὃν τρόπον θὰ κρίνω, οὕτω ἄς με κρίνῃ ὁ Θεὸς καὶ ἄς μοι γείνῃ βοηθός.» Οἱ δὲ Ἀρχιγραμματεῖς καὶ Γραμματεῖς οὕτω: «Ἐγὼ ὁ. . . . . ὁρκίζομαι εἰς τὸν Παντοδύναμον Θεόν, ὅτι ἔσομαι πιστὸς τῷ Βασιλεῖ, τηρῶν εὐσυνειδήτως τὸ Σύνταγμα καὶ ἐκτελῶν ἀκριβῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὸ ἐμαυτοῦ καθῆκον. Οὕτω εἴη μοι βοηθὸς ὁ Θεός».

Ὁρκίζονται δὲ τὰ μὲν μέλη, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Μ. Π. Δ. ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, οἱ δὲ Πρόεδροι, τὰ μέλη καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν Ε. Π. Δ. ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων Ἐπισκόπων, παραδίδοντες τὸν ὅρκον ὑπογεγραμμένον. Οἱ Ἐπίσκοποι, ἐπικυροῦντες αὐτόν, ἀποστέλλουσι εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἰσχύουσι

καὶ ἐν Πνευματικοῖς. Μοναχοὶ κληρικοὶ δὲν δύνανται νὰ μετάσχωσιν εἰς τὴν ἐκδίκασιν καὶ ἀπόφασιν γαμικῶν διαφορῶν. Οἱ δικασταὶ ἀποφασίζουσιν ἐν πάσῃ ἀνεξαρτησίᾳ, συμμορφούμενοι μόνον πρὸς τὴν οἰκείαν συνείδησιν. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου· τὰς ἀποφάσεις ὑπογράφουσι πάντες οἱ μετασχόντες εἰς τὴν ἐκδίκασιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἕκαστον Δικαστήριον ὑποβάλλει ἔκθεσιν εἰς τὴν Σύνοδον τῶν Ἀρχιερέων καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τῆς ὅλης αὐτοῦ ἐργασίας.

Τὰ παραπτώματα τῶν κληρικῶν καὶ αἱ ποιναί

Τὰ παραπτώματα τῶν κληρικῶν, τὰ τιμωρούμενα κατὰ τὸν γενικὸν ποινικὸν κώδικα, δικάζονται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ ἀνακριτικὴ ἀρχή, ἅμα ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακρίσεως, ὀφείλει ἀμέσως νὰ πληροφορήσῃ τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπον καὶ τὸ Ε. Π. Δικαστήριον, ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τῆς τελικῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τε καὶ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου. Ἐὰν πολιτικὸν Δικαστήριον καταδικάσῃ κληρικὸν διὰ πλημμέλημα τὸ Ε. Π. Δ., λαμβάνον ἀνακοίνωσιν τῆς καταδίκης, προβαίνει εἰς ἐξέτασιν καὶ ἀποφαίνεται, ἂν διὰ τῆς πράξεως ταύτης ὁ καταδικασθεὶς κληρικὸς διέπραξε καὶ ἐκκλ. παράπτωμα, εὑρὸν δὲ τοιοῦτο ἀναφέρει αὐτὸ εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν διὰ ποινὴν ἀργίας μέχρις ἑνὸς μηνὸς ἄνευ δικαιώματος ἐφέσεως. Ὅταν δὲ τὸ πολιτικὸν Δικαστήριον καταδικάσῃ ἓν βαρὺ παράπτωμα ἢ ἔγκλημα, τὸ Ε. Π. Δ. ἀποφαίνεται ἂν συντρέχῃ καὶ τιμωρία κανονική, ἂν τὸ τοιοῦτον δὲν συνεπάγεται αὐτὴ αὕτη ἡ ἀπόφασις τοῦ Πολ. Δικαστηρίου, καὶ ἐπιβάλλει τὴν ὡρισμένην ποινὴν τῷ καταδικασθέντι.

Τὰ παραπτώματα τῶν κληρικῶν, ὄντων κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, ἐὰν διεπράχθησαν κατὰ ἐπίσημον ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐκδικάζονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους. Αἱ κατ᾽ αὐτῶν κατηγορίαι ἀπευθύνονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Τὰ ὑπὸ τῶν Πν. Δικαστηρίων ἐξεταζόμενα παραπτώματα τῶν κληρικῶν εἶνε: Παράβασις ἱερατικῶν καθηκόντων, ἀμέλεια ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῶν, ἀνήθικος διαγωγή, ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ ἐν δημοσίοις τόποις, χαρτοπαίγνιον, μέθη, ὕβρις καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Παράβασις νομίμων διαταγῶν τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν ἢ ἀμέλεια ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῶν. Ἐπίκρισις κυβερνητικῶν νόμων καὶ διατάξεων πολιτικῶν καὶ ἐκκλ. ἀρχῶν, ἡ κακολογία αὐτῶν ἐν ὁμιλίαις ἐπ᾽ Ἐκκλησίας ἢ ἐν τῇ Μονῇ. Αἱ ἁπλαῖ προσβολαί, ἃς κληρικός τις ἐξέφερεν ἐναντίον ἄλλου κληρικοῦ.

Αἱ ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ εἶνε: νουθεσία, ἐπίπληξις, ἐπιτίμιον 7-30 ἡμερῶν, παῦσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους,

ἀργία ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, στέρησις τῆς ἐφημερίας, καθαίρεσις. Τὸ ἐπιτίμιον ἐκτελεῖται εἰς τὸ Μοναστήριον, ὅπερ ἤθελεν ὁρίση ἡ Σύνοδος, ὁ δὲ καταδικασθεὶς ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τῆς Μονῆς διὰ τὴν διατροφήν του. Ἐν τῇ Μονῇ δὲν θὰ χρησιμοποιῆται εἰς ἔργα μὴ ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸ ἀξίωμα, καὶ θὰ δικαιοῦται νὰ μετέχῃ τῆς κοινῆς τῶν ἀδελφῶν τραπέζης. Δὲν θὰ δικαιοῦται νὰ ἀπομακρύνηται τῆς Μονῆς καὶ θὰ λαμβάνῃ γράμμα ἀπολυτήριον παρὰ τοῦ Προϊσταμένου κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἐπιτιμίου, ἅμα δὲ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ἀπολυτηρίου τούτου εἰς τὸν Πρωτοπρεσβύτερον, ἢ τὸν Ἐπίτροπον τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀποκαθίσταται εἰς τὰ πρότερα καθήκοντα αὐτοῦ. Οἱ κληρικοὶ οἱ ὄντες κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, καταδικαζόμενοι εἰς ἐπιτίμιον, στεροῦνται καὶ τὸ ἓν τέταρτον τοῦ μισθοῦ διαρκοῦντος τοῦ ἐπιτιμίου, ἐνῷ ὁ ἐφημέριος στερεῖται τὸ ἥμισυ τῶν ἀπολαυῶν του ὑπὲρ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ὄχι ὅμως καὶ τὸ ἥμισυ τῆς μονίμου ἱερατικῆς προσόδου βί ἥτις, καὶ ὑπὸ ἐπιτίμιον διατελοῦντι, τῷ ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου. Ἡ παῦσις συνεπάγεται καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐκ τοῦ ἀξιώματος ἀπολαυῶν μετὰ τοῦ ἡμίσεως τοῦ μισθοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀναπληρωτοῦ. Ἡ ἀργία ἀπὸ ἱεροπραξίας ἔχει τὰ αὐτά, ὡς πρὸς τὰς ἀπολαυάς, ἀποτελέσματα οἷα καὶ τὸ ἐπιτίμιον. Τὰ μέλη τοῦ Μ. Π. Δ. καταδικαζόμενα εἰς ἀργίαν πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, ἐκπίπτουσι τοῦ ἀξιώματος τοῦ Δικαστοῦ.

Οἱ κληρικοὶ οἱ ὄντες κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, τιμωρούμενοι δι᾿ ἀργίας παύουσιν ἐκπληροῦντες τὰ καθήκοντά των, διαρκούσης δὲ τῆς ποινῆς λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Ὁ εἰς καθαίρεσιν καταδικασθεὶς ὁδηγεῖται εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπον ὅστις, κατὰ τὴν ὡρισμένην τάξιν, ἀφαιρεῖ ἀπ᾿ αὐτοῦ τὸ ἀξίωμα. Ἐὰν δὲν προσέλθῃ, πειθόμενος εἰς πρόσκλησιν Ἐκκλησιαστικήν, ὁδηγεῖται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας πολιτικῆς ἀρχῆς.

Τὰ Ε. Π. Δ. δικάζουσι τὰς παραβάσεις ἐν ταῖς ἱεροπραξίαις καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν ἱερέων μόνον ὅταν ὁ Ἐπίσκοπος εὕρῃ, ὅτι ἀπαιτεῖται ποινὴ μεγαλυτέρα τῆς ἐπιπλήξεως, ἢ δεκαπενθημέρου ἐπιτιμίου ἢ ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μέχρις ἑνὸς μηνός. Μέχρι τῆς ποινῆς ταύτης δικάζει τελεσιδίκως ὁ Ἐπίσκοπος. Ὅπου δὲ ἡ παράβασις ἀπαιτεῖ μείζονα ποινὴν αὕτη παραπέμπεται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ Πνευματικὸν Δικαστήριον· τὰς παραβάσεις τὰς ἀναφερομένας εἰς ἐξύβρισιν ἄλλων κληρικῶν, ἐκδικάζει πάντοτε τὸ Π. Δικ. Ἐὰν κινηθῇ κατηγορία περὶ παραβάσεως, ἥτις προκαλεῖ σκάνδαλον καὶ ἠθικὴν βλάβην εἰς τὸ ἀξίωμα, δύναται ὁ Ἐπίσκοπος νὰ ἐπιβάλῃ τῷ ὑπὸ κατηγορίαν ἱερεῖ ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μέχρις ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Π. Δικ. Ὁ Ἐπίσκοπος γνωστοποιεῖ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλ. τὴν ἀργίαν καὶ τοὺς λόγους, δι᾿ οὓς ἐπεβλήθη, παραπέμπει δ᾿ ἀμέσως τὴν

ὑπόθεσιν εἰς τὸ Π. Δ. πρὸς ἐκδίκασιν. Οὐδεμίαν ὅμως ὁ Ἐπίσκοπος δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν εἰς ἱερέα, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρότερον τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ· τὰς λοιπὰς ποινὰς ἐπιβάλλει πάντοτε τὸ Π. Δικαστήριον.

Δικαστικὴ ἐνέργεια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν

α) Εἰς τὰς παραβάσεις τῶν κληρικῶν

Τὸ Ε. Π. Δ. δικάζει τὰς παραβάσεις τῶν κληρικῶν εἴτε αὐτεπαγγέλτως εἴτε συνεπείᾳ ἰδιωτικῆς μηνύσεως. Ἡ μήνυσις ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἐγγράφως καὶ προφορικῶς, ὅστις, ἐὰν εὕρῃ αὐτὴν βάσιμον, τὴν παραπέμπει εἰς τὸ Π. Δ. Εἰς τὴν μήνυσιν δέον νὰ ἀναφέρωνται πάντες οἱ λόγοι, δι' οὓς κατηγορεῖται ὁ κληρικός, ὡς καὶ αἱ ἀποδείξεις δι' ὧν πιστοποιεῖται ἡ παράβασις· τὸ Π. Δ. διαβιβάζει εἰς τὸν κατηγορούμενον τὸ κατηγορητήριον καὶ τὸν καλεῖ νὰ ἀπολογηθῇ, προσάγων καὶ τὰς ἀποδείξεις τῆς ὑπερασπίσεώς του. Ἡ προθεσμία πρὸς ἀπάντησιν εἶνε 10-20 ἡμερῶν. Ἐὰν τὸ Π. Δ. εὕρῃ βάσιμον τὴν κατηγορίαν προβαίνει εἰς τὴν κεκανονισμένην ἀνάκρισιν κατὰ τοὺς τύπους τῆς πολιτικῆς ποινικῆς δικονομίας. Τὴν ἐπιτόπιον ἀνάκρισιν, ἐὰν κριθῇ ἀναγκαία, διεξάγει διὰ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς ὑποδιοικήσεως. Ἐὰν ὅμως τὸ παράπτωμα εἶνε βαρύ, συνεπάγον ἑξάμηνον καὶ πλέον ἀργίαν, τὸ Π. Δ. ὁρίζει τριμελῆ ἀνακριτικὴν ἐπιτροπήν.

Ὡς ἀποδεικτικὰ μέσα ἰσχύουσι τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ, ἐξαιρέσει τοῦ ὅτι ἀποκλείεται ἡ μαρτυρία κληρικοῦ μὴ χριστιανοῦ, καὶ ἡ μαρτυρία κληρικοῦ πρωτοστατήσαντος κατὰ τὴν ἱεροπραξίαν καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἀταξία. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ προσαγάγῃ ἀνταπόδειξιν ἀπολογούμενος.

Ἡ ἀπόφασις εἶνε ἄκυρος ἐὰν δὲν εἶνε συντεταγμένη, καθ' ὃν τρόπον διακελεύεται τὸ σχετικὸν ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΙΜΟΥ ΚΑΙ Η ΚΟΥΡΑ ΤΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Αἱ οἰκουμ. σύνοδοι περὶ ἐθίμων. — Ἡ μακρὰ κόμη τῶν κληρικῶν ἔθιμον προελθὸν ἐκ καταχρήσεως. — Ἡ κουρὰ ἀποστολικὴ καὶ κανονικὴ διαταγή

Αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐποιοῦντο αὐστηρὰν διάκρισιν μεταξὺ ἐθίμου στηριζομένου ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ μαρτυρουμένου ὑπὸ τῆς συνειδήσεως τῆς καθόλου ἐκκλησίας, καὶ ἐθίμου ἀντιβαίνοντος πρὸς τὴν Γραφὴν καὶ τὴν Παράδοσιν καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκκλησίας, ἐπικρατήσαντος δὲ ἕνεκα κακῆς ἀντιλήψεως τῶν κατὰ τόπους χριστιανῶν, μὴ δυναμένων εὐκόλως ν' ἀπαλλαγῶσι τῶν συνηθειῶν τῆς τέως θρησκευτικῆς αὐτῶν ζωῆς. Ὅταν ὁ ς' τῆς Α' οἰκουμενικῆς συνόδου ἐπιτάσ-

σει: «τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω»· ἢ ὁ ϐ′ τῆς Β′: «Τὰς δὲ ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσι τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, οἰκονομεῖσθαι χρὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν τῶν πατέρων», ἐννοοῦσι τὰς συνηθείας καὶ τὰ ἔθη, τά, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Βαλσαμῶνος, «χρόνῳ δοκιμασθέντα καὶ βεβαιωθέντα», φέροντα τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀναγκαιότητος (opinio neccessitas) καὶ ἐκφράζοντα τὴν πεποίθησιν τῆς ἐκκλησίας περὶ ἐφαρμογῆς συνηθείας ἐπεχούσης τόπον ὑφισταμένου δικαίου. Ἐντεῦθεν τὸ τοιοῦτον ἔθος ὀνομάζεται καὶ «παράδοσις ἀρχαία» (ζ′ τῆς Α′), καὶ «παλαιὸς καὶ κανονικὸς νόμος» (η′ τῆς Α′), καὶ «ἐκκλησιαστικὸς θεσμὸς» (η′ τῆς Γ′, ιϐ′ τῆς Δ′), καὶ «ἀρχαῖος κανὼν» (γ′ τῆς ς′) κ.τ.τ. Ὁ δὲ Σωζόμενος τὰ «ἀρχαῖα ἔθη», τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐκκλησιῶν, χαρακτηριστικώτατα ἐπονομάζει «πάλαι κανόνας», διαδηλῶν οὕτω, ὅτι τὰ ἔθη ἐκεῖνα «ἀπ᾽ ἀρχῆς» ἐξασκούμενα καὶ ἐνεργούμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, συμϐάλλοντα δὲ εἰς τὴν κατόρθωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἀπέκτησαν κῦρος κανόνος, τοῦ ὁποίου τὴν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἀνεγνώρισαν καὶ αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἔθη ταῦτα αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι διετύπωσαν πλείστους κανόνας ἀπορρίπτοντας ἔθιμα ξένα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἐπιϐάλλοντας δὲ μεγάλας ποινὰς εἰς τοὺς τολμῶντας νὰ τηρῶσι ταῦτα. Ἡ μετάδοσις τῆς εὐχαριστίας ὑπὸ τῶν διακόνων εἰς τοὺς πρεσϐυτέρους (ιη′ τῆς Α′)· ἡ προσφορὰ σταφυλῶν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ἃς οἱ λειτουργοὶ διένειμον μετὰ τῆς θείας εὐχαριστίας (κη′ τῆς ς′)· ἡ χειροτονία κληρικῶν μόνον ἐκ γένους ἱερατικοῦ, κατὰ τὸ ἰουδαϊκὸν ἔθος (λγ′ τῆς ς′)· ἡ μεταμφίεσις τῶν πιστῶν καὶ τῶν κληρικῶν κατὰ τὰς εἰδωλολατρικὰς ἑορτὰς τῶν Βρουμαλίων κλπ. (ξϐ′ τῆς ς′)· ἡ ὑπερπήδησις τῶν ἔμπροσθεν οἴκων καὶ ἐργαστηρίων ὑπαναπτομένων πυρῶν (ξε′ τῆς ς′)· ἡ χρῆσις τῶν ἑλληνικῶν ἐθῶν (οα′ τῆς ς′)· ἡ κατασκευὴ σεμιδάλεως μετὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων προφάσει τιμῆς, δῆθεν, τῶν λοχίων τῆς Θεοτόκου (οθ′ τῆς ς′)· ἡ μετάδοσις τῆς θείας εὐχαριστίας εἰς νεκροὺς (πγ′ τῆς ς′), καὶ ἄλλαι διαφόρου μορφῆς καὶ συνθέσεως συνήθειαι εἰσϐαλοῦσαι εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας εἴτε ἐξ ἀμαθείας τοῦ κλήρου, εἴτε ἐκ δεισιδαιμονίας τῶν πιστῶν, σφόδρα κατεκρίθησαν ὑπὸ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, αἱ ὁποῖαι ἐπεζήτησαν τὴν ἐκρίζωσιν αὐτῶν, ἐνῷ ἀφ᾽ ἑτέρου ἐπεκύρουν καὶ καθώριζον ὑποχρεωτικὰ τὰ ἔθη, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ συνειδήσει τῆς ἐκκλησίας ἐπεῖχον θέσιν «ἀρχαίου κανόνος». Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ ἐκκλησία «τὸ κῦρος τῶν διατάξεων αὐτῆς ἤντλει ἐκ τοῦ κατ᾽ ἔθιμον δικαίου, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν συνόδων διετύπου εἰς γραπτὸν δίκαιον» ἐλέγχεται ἀσύστατος καὶ ἀπόζων προτεσταντικῆς κακοδοξίας. Εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς κακοδοξίας ταύτης ἤχθησαν οἱ ἐπικριταί, ἵνα δυνηθῶσι νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν ἄποψιν, ὅτι τὸ ἔθιμον δύναται νὰ καταργήσῃ

καὶ κανόνα οἰκουμενικῆς συνόδου, κατ᾽ ἀκολουθίαν δὲ καὶ τοὺς ἐπιτάσσοντας τοῖς κληρικοῖς τὴν κουράν, ἐφ᾽ ὅσον μάλιστα κατηργήθη αὕτη διὰ τοῦ ἐναντίου ἐθίμου.

Ἀλλὰ τὸ ἐξαγόμενον τοῦτο, ἀπόρροια ψευδοῦς συλλογισμο , καταδεικνύει τὴν σύγχυσιν τῶν νομιζόντων ἔθος τὴν *κατάχυησιν*. Διότι οὐχὶ εἷς, ἀλλὰ σειρὰ ὅλη κανόνων ἀποστολικὴν προσταγὴν δ ατυπούντων, ἐπιτάσσει τὴν διατήρησιν τῆς πράξεως τῆς ἐκκλησίας, γινωσκούσης μόνον κεκαρμένους κληρικούς, τῆς πράξεως τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος, ἣν ἐρημῖταί τινες παρεβίαζον ἕνεκα τῶν συνθηκῶν ἀφ᾽ ἑνὸς τοῦ βίου των, καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου τῆς ἀμαθείας, τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τῆς κακῆς περὶ τελειότητος ἀντιλήψεώς των. Κατὰ τῆς *καταχυήσεως* ἐκείνης στρεφόμενοι οἱ κανόνες, ἐπέβαλλον τὸ ἀληθὲς ἔθος τῆς κουρᾶς συμφώνως τῇ ἀποστολικῇ ρήτρᾳ: «Ἀνὴρ ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι». Κατ᾽ ἀκολουθίαν ἡ κουρὰ ἀπετέλει διὰ τὸν κλῆρον πρᾶξιν ἀπορρέουσαν ἀπὸ προσταγῆς ἀποστολικῆς, μόνοι δέ, κατὰ τὸν Βαλσαμῶνα, οἱ *«λαοπλάνοι τὰς πόλεις περιέρχονται μελανειμονοῦντες καὶ ἀκειροκόμαι, νηστείαν καὶ ἀλουσίαν ὑποκρινόμενοι, καὶ ἀπατῶντες τοὺς ἁπλουστέρους καὶ τὸ μοναχικὸν ἐπάγγελμα καθυβρίζοντες»*. Τούτους καὶ τοὺς τοιούτους, «πρὸς λύμην τῶν ὁρώντων ἐν ἐπινοίαις ἐμπλοκῆς εὐθετίζοντας» τὴν κόμην των, καὶ *«πᾶσαν σπουδὴν ποιουμένους κομᾶν καὶ γυναικώδεις φέρειν βοστρύχους»* ὁ ηι´ κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου *ἀφορισμῷ* καθυποβάλλει.

*

Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐναντιοφρονοῦντας οἱ κανόνες οὗτοι—οἱ ἐπιτάσσοντες τὴν τήρησιν τῆς ἀποστολικῆς διαταγῆς—κατηργήθησαν διὰ τοῦ . . . . . ἐναντίου ἐθίμου! Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν προσάγουσι κανόνας τινὰς περιελθόντας εἰς ἀχρησίαν ἕνεκα τῆς ἀλλαγῆς τῶν καιρικῶν περιστάσεων. Ἡ σύγχυσις ὅμως εἶνε προφανής. Διότι οἱ κανόνες περὶ ἑβραίων ἰατρῶν, περὶ σπουδῆς τῶν μαθηματικῶν κλπ. δὲν κατηργήθησαν δι᾽ ἐθίμου ἐναντίου, ἀλλ᾽ εὑρίσκονται ἐν ἀπραξίᾳ, διότι ἤρθησαν οἱ λόγοι οἱ ἐπιβαλόντες τὴν διατύπωσιν αὐτῶν. Τοῦτο θὰ κατενοεῖτο ἐὰν ἡρμηνεύοντο οἱ κανόνες οὗτοι οὐχὶ κατὰ τὸ γράμμα — τὸ ὁποῖον ἀποκτείνει — ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἱστορικὸν στοιχεῖον τὸ διαφωτίζον τὴν γένεσιν τῶν κανόνων, τὴν κατάστασιν τῆς ἐποχῆς, καθ᾽ ἣν οὗτοι ἐξεδόθησαν, καὶ τὰ αἴτια τῆς διατυπώσεως αὐτῶν. Ἑπόμενον δ᾽ ἐντεῦθεν νὰ νομίζωσι τὴν ἀχρησίαν τῶν ἐν λόγῳ κανόνων κατάργησιν, καινοτομοῦντες καὶ «ἀνατρέπειν ἐπιχειροῦντες» κανόνας, παρὰ τὴν διαταγὴν τῆς Ζ´ οἰκουμενικῆς, καθ᾽ ἣν «ἀσπασίως τοὺς θείους κανόνας ἐνστερνιζόμεθα, *καὶ ὁλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον κρατύνομεν»*. Οἱ κανόνες, τοὺς ὁποίους κατήργησαν οἱ ἐπικριταί, δὲν ἰσχύουσι μὲν σήμερον, ἐν τῇ πράξει τῆς ἐκκλησίας, διότι ἐξέλιπον οἱ λόγοι, ὧν ἕνεκα

εθεσπίσθησαν, δύνανται ὅμως κάλλιστα τὰ «ἀνανεωθῶσιν», ἐὰν αἱ περιστάσεις ἀπαιτήσωσι τοῦτο. Εἰδικῶς δὲ ὡς πρὸς τὸν οβ´ τῆς ἐν Τρούλλῳ περὶ τῶν μικτῶν γάμων, παρατηροῦμεν, ὅτι οὗτος ἐφαρμόζεται ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀναλόγως τῶν καιρικῶν περιστάσεων, ὁτὲ μὲν ἀπόλυτον ἰσχὺν ἔχων, ὁτὲ δὲ οἰκονομικῶς ἑρμηνευόμενος, ὡς ἐκ διαφόρων συνοδικῶν ἀποφάσεων ἐμφαίνεται. Ἑπομένως ἀσύστατος ὁ δισχυρισμός, ὅτι ὁ κανὼν «οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ ἐναντίου ἐθίμου», οἱ ταῦτα δὲ γράφοντες, ἵνα στηρίξωσι τὴν θεωρίαν των περὶ καταργήσεως, δῆθεν, τῶν κανόνων τῶν ὑπὲρ τῆς κουρᾶς, εὑρίσκονται ἐν προφανεῖ συγχύσει καὶ πλάνῃ δεινῇ.

Διότι ἡ κουρὰ τῶν κληρικῶν δὲν προῆλθεν ἐξ ἐθίμου, ἀλλ᾽ ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον πρᾶξιν διὰ τὴν ἐν τῷ κλήρῳ εἴσοδον. «*Ἡ κουρὰ* — γράφει ὁ Μίλας — *εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαία πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἱεραρχικῶν βαθμῶν*», στηριζομένη δὲ «ἐπὶ ἀποστολικῆς διατάξεως», καθωρίσθη ὑπὸ τοῦ λγ´ τῆς ς´ καὶ τοῦ ιδ´ τῆς Ζ´. Κατ᾽ ἀκολουθίαν ἡ μὴ διατήρησις τῆς «συμμέτρου κουρᾶς», κατὰ τὴν φράσιν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀποτελεῖ κατάχρησιν ἀντικανονικήν, ἀντίφασιν πρὸς τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκκλησίας, ἀναίρεσιν ἐκ τῶν ὑστέρων κανόνων ἐκ τῶν προτέρων ἐφαρμοζομένων, καὶ ἀθέτησιν διαταγῆς ἀποστολικῆς [1].

Κατὰ τῆς ἀντιφάσεως καὶ καταχρήσεως ταύτης ἐξηγέρθη ὁ διάσημος διὰ τοὺς ὑπὲρ τῶν κανόνων ἀγῶνάς του Θεόδωρος Στουδίτης, ἐπιβαλὼν τοῖς μοναχοῖς τῆς μονῆς Στουδίου τὴν τήρησιν τῶν κανονικῶν ἐπιταγῶν· ὅτε δ᾽ ὁ τότε πατριάρχης ἐπέκρινε τὸν Στουδίτην, οὗτος εὐθαρσῶς ἀπήντησεν, ὅτι διὰ τῆς πράξεώς του ἁπλῶς ἐφήρμοσε πρόσταγμα *θεῖον καὶ κανονικόν*.

Ὡς ἐπίλογον τῆς συντόμου ταύτης ἀνακρίσεως παραθέτομεν τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου ἐν τῇ περιστάσει ἐκείνῃ πρὸς τὸν ἐγκαλέσαντα πατριάρχην: «*Ὅτι δὲ πρόσταγμα θεῖον* ἔγραφεν ὁ Θεόδωρος — *πρῶτον μὲν φανεροῖ ὁ Ἀπόστολος· ἔπειτα αἱ διατάξεις· εἶτα ὁ Χρυσόστομος, κατασκευάζων ἁμάρτημα ὁμολογούμενον εἶναι τὸ κομᾶν τοὺς ἄνδρας· τελευταῖον ὁ παρὰ τῇ ἕκτῃ ἁγίᾳ συνόδῳ κανών, προστάσσων καὶ ἀφορισμὸν τοῖς μὴ πειθομένοις· ὃν καὶ ἀπέστειλα, ἵνα αὐτήκοος γενομένη, γνοίη μηδὲν ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀκανονίστως ποιεῖν. Ἡμεῖς δὲ τούτου τοῦ κανόνος οὐκ ἐπικρατεῖς νῦν γεγόναμεν,*

1) Ἀλλ᾽ οἱ ἐπικριταὶ διασείουσι καὶ τὸ κῦρος τοῦ Παυλείου χωρίου. Ἀθετήσαντες τὰς ἑρμηνείας τῶν Πατέρων, προσέφυγον, ὡς πιστοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Semler, εἰς ὀρθολογιστικὰς ἑρμηνείας καὶ «σοφωτέρους τῶν Γραφῶν ἑαυτοὺς ἡγούμενοι - κατὰ Ἰσίδωρον τὸν Πηλουσιώτην εἰς ἅπερ βούλονται μετακομίζοντες τὰ θεῖα λόγια, πολλὰ σφάλλουσι τοὺς ἀκούοντας». Ἀλλ᾽ ἡ ἔννοια τοῦ ἀποστολικοῦ χωρίου πιστῶς ἀπεδόθη ὑπὸ τῆς κλασικῆς τῷ ὄντι ἑρμηνείας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἣν καὶ πάντες σχεδὸν οἱ ἑρμηνευταὶ ἀποδέχονται

ἀλλὰ πάλαι καὶ γνωστὸν γέγονε καὶ τῷ προηγησαμένῳ πατριάρχῃ· ἐπεὶ καὶ διελέχθη ἡμῶν τὰ εἰκότα· οὐκ ἐγκαλῶν, ἀλλ' ἀποδεχόμενος· πῶς γὰρ ἂν καὶ ἠδύνατο, κανόνος κειμένου ;»

ΔΡ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Κ. ΠΟΛΑΚΗΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Γ'. Συζήτησις ἐν Λονδίνῳ

[Σύντομα σημειώματα ἀνεπισήμου συζητήσεως γενομένης ἐν τῇ Jerusalem Chamber τοῦ ἐν Λονδίνῳ Westminster Abey, τῇ 4/17 Νοεμβρίου 1918].

Ἡ «Anglican and Eastern Association» ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἤδη γενομένας συζητήσεις καὶ μετὰ προηγουμένην γνῶσιν καὶ συγκατάθεσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Canterbury. ἐν συνεννοήσει δὲ καὶ μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἀποστολῆς, παρεσκεύασε συνδιάσκεψιν, ἥτις συνῆλθεν ἐν τῇ αἰθούσῃ Jérusalem Chamber τοῦ ἐν Λονδίνῳ Westminster Abey τῇ 4/17 Νοεμβρίου 1918.

Ἡ νέα αὕτη συνδιάσκεψις σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν συσκέψεως.

Ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας παρέστησαν ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κύριος Μελέτιος, ὁ Ἐξοχώτατος τέως Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Λονδίνῳ κύριος Γεννάδιος, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, καθηγητὴς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος, Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας. Τμηματάρχης τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος, πρῶτος Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. ὁ Αἰδεσιμώτατος Καλλίνικος, Ἐφημέριος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τοῦ Manchester. καὶ ἄλλοι τινὲς παρεπιδημοῦντες ἐν Ἀγγλίᾳ Ἕλληνες κληρικοί. Ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας παρέστησαν ὁ Σ. Ἐπίσκοπος τοῦ Wichester. ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος προϊστάμενος τοῦ Westminster Abey, ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Λονδίνου, ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Oxford Αἰδεσ. Haedlan, ὁ Πατὴρ Puller, ὁ Πατὴρ Friar, ὁ Αἰδεσ. Clinton, ὁ Sr Riley καὶ ἄλλοι τινὲς κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος προϊστάμενος τοῦ Westminster Abey εὐθὺς μετὰ τὴν συνάθροισιν, ἀφοῦ προσέφερε τὴν Προεδρικὴν ἕδραν, τιμῆς ἕνεκεν, εἰς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην, ἀνέθεσε κατόπιν τὴν διεύθυνσιν τῆς συσκέψεως εἰς τὸν Λόρδον Ἐπίσκοπον Wischester ὅστις, μετὰ τὴν γενομένην προσευχήν, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Πρὶν ἢ ἀρχίσωμεν τὴν συζήτησιν θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς θερμὸν χαιρετισμὸν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Canterbury καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐνδόμυχον εὐχὴν καὶ διάθεσιν, ἣν ἔχω, ὅπως ἴδωμεν τὰς σχέσεις τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συσφιγγομένας μέχρι τοῦ ποθητοῦ σημείου τῆς ἐπικοινωνίας καὶ τῆς ἑνότητος. Συνήλθομεν εἰς τὸ ἱστορικὸν τοῦτο μέρος τῆς Ἀγγλίας καὶ εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην αἴθουσαν, διὰ νὰ συσκεφθῶμεν καὶ πάλιν, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰς ἐν New York καὶ Oxford συσκέψεις, περὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὰς διαφορὰς καὶ τὴν ἕνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους πάντων ὑμῶν τῆς τοιαύτης προσκλήσεως ἡμῶν, τῶν διαρκῶς μὲ τὰ ζητήματα ταῦτα ἀπασχολουμένων, καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μεθ' οὗ αἱ συζητήσεις αὗται διεξάγονται ἐμπνέει τὸν σεβασμὸν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν ὑπόθεσιν, ὡς καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς οὐχὶ ἐν ἀπωτάτῳ μέλλοντι καλῆς τῶν συζητουμένων θεμάτων ἐκβάσεως. Ἐπληροφορήθην, ὅτι ἡ ὑμετέρα Πανιερότης θὰ ἐπεθύμει νὰ συζητηθῶσι δύο ἀληθῶς σπουδαῖα ζητήματα, ἵνα ἐπὶ τούτων φανερωθῇ ἡ ἑκατέρωθεν κρατοῦσα ἀντίληψις. Πρῶτον δηλ. τὸ θέμα περὶ τῆς ἑβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ δεύτερον τὸ τῆς σχέσεως Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀπό τε Ἀγγλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς ἀπόψεως. Ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας εἶναι βραχύς, ἤδη δὲ ἐν ταῖς προλαβούσαις συνδιασκέψεσιν ἱκανῶς συνεζητήθησαν τὰ περὶ τῶν μυστηρίων καὶ τοῦ Filioque.

Θὰ ἦτο ἑπομένως καλύτερον, ἀρκούμενοι εἰς τὰς περὶ τούτου γενομένας συζητήσεις, νὰ προχωρήσωμεν εἰς ἓν ἐκ τῶν δύο ζητημάτων, τὸ ὁποῖον ἡ ὑμετέρα Πανιερότης θὰ προτίμα.

Μητροπολίτης Ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου πρός τε τοὺς παρόντας καὶ πρὸς τὸν Σεβ. Λόρδον Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Canterbury, ἀντιπροσωπευόμενον ἐνταῦθα διὰ τοῦ Σεβ. Λόρδου Ἐπισκόπου Wichester. Κατέχω ἤδη πολλὰ τὰ δείγματα τῆς ἀγάπης τῶν Ἐπισκόπων καὶ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐπισκοπιανῆς Ἐκκλησίας Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, αἰσθάνομαι δὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σᾶς ἀποδώσω εἰλικρινῶς ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας μου. Τὸ ταξείδιόν μας, προκληθὲν ἐκ Διοικητικῆς ἀνάγκης τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἐκ τοῦ πλησίον ἴδωμεν καὶ ἀντιληφθῶμεν τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ Ἐπισκοπιανῇ Ἐκκλησίᾳ γενικῶς ἐπιθυμίαν πρὸς σύσφιγξιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐπιθυμία ὑμῶν αὕτη συναντᾶται πρὸς ὁμοίαν ἐπιθυμίαν τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία ἀσθενῶς μόνον ἐξεδηλώθη ἐν τῷ παρελθόντι, διὰ τὰς θλιβερὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας εὑρίσκοντο διαρκῶς ἀγωνιζόμεναι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων των ἀπὸ τῶν ἀδιαλεί-

πτων διωγμῶν, οἵτινες ὑπομιμνήσκουσι τοὺς διωγμοὺς τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ παροῦσα σύσκεψις εἶναι ἤδη ἡ τρίτη εἰς ἣν παρίσταμαι, ὀφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν συσκέψεων τούτων ἐντυπώσεις μου ἐνίσχυσαν τὴν περὶ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν αἰσιοδοξίαν μου. Τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἔχομεν καθόλου νὰ συζητήσωμεν, εἶναι πολὺ περισσότερα παρ' ὅ,τι θὰ ἠδύναντο νὰ συζητηθῶσι εἰς δύο, τρεῖς ἢ καὶ δέκα συζητήσεις. Οὐχ ἧττον εἶναι πολὺ εὐχάριστον, ὅτι ἐπιλαμβανόμεθα πάσης διδομένης εὐκαιρίας, ὅπως συζητῶμεν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος καί, ἔτι περισσότερον, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ προσευχώμεθα διὰ τὴν ἕνωσιν. Ὁ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἔχομεν σήμερον εἰς τὴν διάθεσίν μας εἶνε βραχύτερος ἢ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον εἴχομεν κατὰ τὰς ἄλλας διασκέψεις. Ὡς πρὸς τὰ τεθέντα ζητήματα, ἀποδίδω σπουδαιότητα ἰδίως εἰς τὸ πρῶτον, διότι ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀκούσωμεν τὰς σκέψεις τῶν ὑμετέρων Θεολόγων περὶ πάντων, ὅσα ἐγένοντο παραδεκτὰ παρὰ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας πρὸ τοῦ σχίσματος μέχρι τοῦ 11ου αἰῶνος. Διότι πάντοτε εἶχον καὶ ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐφ' ὅσον θὰ λάβωμεν ἀνάγκην ἀντικειμενικοῦ κριτηρίου, ὅπως τοῦτο χρησιμεύσῃ ὡς βάσις τῆς ἑνότητος, τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλο ἢ ἡ πίστις τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Εὐχαρίστως λοιπὸν θὰ ἤκουον τὴν συζήτησιν, ἥτις θὰ ἐφανέρωνε τὸ πῶς ἀποβλέπει ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ὅρους τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. (Συνέχεια)

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

=Διὰ Β Δ οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1919 1920 εἰσακτέοι εἰς τὸ ἱερατικὸν Φροντιστήριον ὁρίζονται εἰς 100.

=Κατὰ πληροφορίας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπῆλθε κατ' ἀρχὴν συνεννόησις μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς εἰδικῆς Σερβικῆς ἀποστολῆς. Τὸ Πατριαρχεῖον ζητεῖ καὶ τὴν διακανόνισιν τοῦ ζητήματος τῶν ἐν Σερβίᾳ Ἑλληνικῶν Σχολῶν καὶ Ἐκκλησιῶν.

=Τῇ Κυριακῇ 8 τρέχοντος, εἰς τὸν πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου χῶρον ἐγένετο μετ' ἐπισημότητος ἡ τελετὴ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς ἀναθηματικῆς στήλης τῶν πεσόντων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸν πόλεμον.

Μετὰ τὴν κατάλληλον προσφώνησιν τοῦ Πρυτάνεως, ὁ Βασιλεύς, προχωρήσας πρὸς τὸ λάβαρον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνήρτησεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν πολεμικὸν Σταυρὸν ἀπονέμων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὴν προσήκουσαν τιμήν.

=Κατὰ πληροφορίας ἐκ ΚΠόλεως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπηύθυνε τηλεγράφημα πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, διὰ τοῦ ὁποίου παρακαλεῖ αὐτὸν ὅπως μὴ παραγνωρισθοῦν τὰ ἐν τῇ Θράκῃ ἱστορικὰ καὶ ἐθνολογικὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, συνηγορήσῃ δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἑλλάδα.

=Κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ χειροφιλήματος ἐν τοῖς Τουρκικοῖς Ἀνακτόροις διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τούρκων Κουρμπὰν-Μπαϊρὰμ εἶχόν σταλῇ, κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα εἰδικὰ προσκλητήρια τοῦ Αὐλαρχείου.

Οὐδεμία ὅμως ἀντιπροσωπεία παρέστη εἰς τὴν τελετὴν ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου.

= Ἐν ΚΠόλει ἐνεργοῦνται δημοτικαὶ καὶ βουλευτικαὶ ἐκλογαί.

Τὸ Πατριαρχεῖον, ὅπως καὶ τὸ ἀρμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ὁ Ἀρχιρραβῖνος, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς ὅλας τὰς κοινοτικὰς Ἀρχάς, πρὸς ἃς συνιστᾷ αὐστηροτάτην ἀποχὴν ἀπὸ πάσης ἀναμίξεως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰ ἐκλογικὰ τῶν Τούρκων

= Ἀπῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ὁ καρδινάλιος Τζιουστίνι, ὅπως παραστῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Πάπα εἰς δοθησομένας ἐκεῖ ἑορτὰς ἐπὶ τῇ 700τηρίδι τῆς ἁλώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν σταυροφόρων.

Ὁποία ἀνακολουθία εἰς τὴν ἰδεολογίαν τοῦ Βατικανοῦ ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς συνεορτάζει τὴν ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐλευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Τόπων ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων, ἐξ ἄλλου μετέρχεται ὅλα τὰ μέσα σήμερον νὰ διατηρηθῇ ἡ κυριαρχία τῶν Τούρκων ἐπὶ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἑορτάζει τὸ ἀπελευθερωτικὸν τῶν σταυροφοριῶν τοῦ Πάπα Οὐρβανοῦ τοῦ Β καὶ κινεῖ αὐτὸ σήμερον ὑποδουλωτικὴν σταυροφορίαν κατὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς!

= Διὰ Νομοθ Διατάγματος χορηγεῖται πίστωσις 260000 δραχμῶν δι ἐγκατάστασιν καὶ στέγασιν τῶν παθόντων τῆς περιφερείας Ἀϊδινίου.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 18000 0 θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐγκατάστασιν ξυλίνων σπιτιῶν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θὰ διατεθῇ εἰς βοηθήματα καὶ ἄλλας ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ τούτου.

= Ἐτελέσθη ἐν Ὕδρα μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀοιδίμου Ὕδρας καὶ Σπετσῶν Ἀρσενίου, ἱδρυτοῦ τοῦ ἐφημεριακοῦ ταμείου τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης

Λόγον κατάλληλον ἐξεφώνησεν ὁ Τοποτηρ Ὕδρας ἀρχιμ κ. Ἀνανίας Μάνος.

= Ἐτελεύτησε τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς τῆς Λατινικῆς φιλολογίας Σπυρ. Σακελλαρόπουλος Ὁ ἐκλιπὼν διεκρίθη ὡς συγγραφεύς, μετέφρασε δὲ καὶ ἔργα τῶν Ριββεκ Μόμσεν καὶ Εσσελιγγ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Διὰ Β Δ. ἐκλήθησαν οἱ Σ. ἐπίσκοποι Σύρου κ. Ἀθανάσιος καὶ Φθιώτιδος κ. Ἰάκωβος, ἵνα μετὰ τῶν Σ ἐπισκόπων Ναυπακτίας κ. Ἀμβροσίου καὶ Γυθείου κ. Διονυσίου ἀπαρτίσωσιν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ Μελετίου, τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς νέας συνοδικῆς περιόδου.

— Ἐπανῆλθεν ἐκ Βουλιαγμένης ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Μελέτιος

—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ὁ Θ. ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Ἱερόθεος ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ χωρίου Κουσόνα ἐν μέσῳ πυκνοῦ πλήθους.

— Ἐξελέγη ἐφημέριος τοῦ ναοῦ ἁγ. Παύλου ὁ ἱερολ. διάκονος κ. Ν. Παπαδόπουλος, Γραμματεὺς τῆς Ι. Μητροπόλεως.

«***Ἐκκλησιαστικὸς Σύνδεσμος***» ***ἐν ΚΠόλει.***—Ἱδρύθη ἀπό τινος ἐν ΚΠόλει ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σ. Μητροπολίτου Βιζύης κ. Ἀνθίμου «Ἐκκλησιαστικὸς Σύνδεσμος», σκοπῶν τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀναγέννησιν καὶ ἀνακαίνισιν τοῦ κλήρου καὶ τὴν ἄρσιν πάντων ἐκείνων τῶν ὅρων καὶ περιστάσεων τοῦ βίου τῶν κληρικῶν, δι' ὧν ἐπηρεάζεται ἡ δύναμις αὐτῶν καὶ δραστηριότης. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου ὁ Σύνδεσμος ἤρξατο ἐκδίδων καὶ περιοδικόν, τὴν «Ἀναγέννησιν», τοῦ ὁποίου διευθυντὴς μὲν τυγχάνει ὁ Σ. πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου, ἀρχισυντάκτης δὲ ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Θ. σχολῆς κ. Π. Κομνηνός. Τὸ α΄ φύλλον τοῦ νέου περιοδικοῦ, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ἐπικαίρου ὕλης. δημοσιεύει ἐκτενῶς τὸν σκοπὸν τοῦ «Ε. Σ.» καὶ τὸ πρόγραμμα. καθ' ὃ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Εἴς τε τὸν Σύνδεσμον καὶ τὴν ἀρτιφανῆ συνάδελφον ὁ «Ἐκκλ Κῆρυξ» εὔχεται ἀπὸ καρδίας σταδιοδρομίαν ἀπρόσκοπτον πρὸς κατόρθωσιν τοῦ εὐγενοῦς αὐτῶν σκοποῦ.

— Ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς:

Τὸ προπαρασκευαστικὸν συμβούλιον τῆς ἐν Ἀμερικῇ συγκροτηθησομένης Παγκοσμίου Συνδιασκέψεως, ἀπέστειλε τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ γράμμα, δηλοῦν ὅτι ὁ εὐσεβὴς οὗτος πόθος ἐγένετο δεκτὸς παρὰ πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις· μόνος ὁ πάπας Ρώμης ἐδήλωσεν, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ μετασχῃ τῆς Συνδιασκέψεως.

— Ἀπῆλθον, μεταβαίνοντες εἰς Ρωσίαν, ὁ Σ. μητροπ. Κιέβου κ. Ἀντώνιος, ὁ Σ. ἀρχιεπ. Βολινίας κ. Εὐλόγιος, ὁ Σ. ἀρχιεπ. Κισνοβίου κ. Ἀναστάσιος καὶ ὁ Θ. ἐπισκ. Τσιχιρίνης κ. Νικόδημος.

— Ἀνεχώρησεν ἐπ' ἀδείᾳ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ Σ. μητροπ. Κυζίκου κ. Κωνσταντῖνος, συνοδικὸν μέλος. Ἐπίσης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ Σ. μητροπ. Ἡρακλείας κ. Γρηγόριος.

— Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ μέγας ἱεροκῆρυξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἀρχιμ. Γρηγ. Κωνσταντινίδης. Ἐν τῇ Θ. σχολῇ τῆς Χάλκης καὶ ἐν Γερμανίᾳ σπουδάσας, διετέλεσεν ἱεροκῆρυξ ἐν Σμύρνῃ, ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ ἀπὸ τοῦ 1895 μέχρι τοῦ θανάτου του μ. ἱεροκῆρυξ.

— Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος καὶ ἀρχηγὸς ἐν Ἀνατολῇ ναυτικῆς Ἀγγλικῆς Ἀποστολῆς ἐπεσκέψατο τὸ Ἅγιον Ὄρος, γενόμενος δεκτὸς μετ' ἐκτάκτων τιμῶν ὑπὸ πάντων τῶν μοναχῶν. Κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῷ Πρωτάτῳ δοξολογίαν, ἐψάλησαν οἱ πολυχρονισμοὶ τῶν βασιλέων Ἀγγλίας καὶ Ἑλλάδος. Ὁ ναύαρχος ἐπεσκέψατο τὰς μονὰς Μ. Λαύρας, Βατοπεδίου, Ἰβήρων, Κουτλουμουσίου καὶ ἁγ. Παντελεήμονος.

— Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ὠνομάσθη συνοδικῶς ὁ Σεβ. Μητροπ. Δαρδανελλίων κ. Εἰρηναῖος.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.— Ξενίζεται ἀπό τινος ἐν τοῖς πατριαρχείοις τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ Θ. ἐπίσκοπος Μιχαηλόβοκη κ. Παῦλος. Ἡ Α. Θεοφιλία ἀπεστάλη τελευταῖον εἰς Ἱερουσαλὴμ παρὰ τῆς Συνόδου ἐπισκόπων τῶν νοτίων ρωσικῶν ἐπαρχιῶν, διατελούσης ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μητροπολίτου Ὀδησσοῦ Πλάτωνος, ἵνα ἴδῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ἐν Ἀνατολῇ, ἰδίᾳ δὲ τὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ εὑρίσκονται τὰ ρωσικὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἱδρύματα. Ἡ Α. Θεοφιλία ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ θ' ἀπέλθῃ, μεταβαίνουσα εἰς Ρωσίαν.

(*Ἐκ τοῦ «Πανταίνου»*)

Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία.— Καθ' ἃ ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Ἀναγεννήσει» τῆς ΚΠόλεως, ὁ ἀγγλικανὸς ἱερεὺς Δρ P. Dearmer ἐν δημοσίᾳ ἀνακοινώσει περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πολέμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξεφράσθη λίαν αἰσιοδόξως, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἐξασθένησιν τοῦ Βατικανοῦ διὰ τῆς διαλύσεως τῆς Αὐστρίας, καὶ τῆς δυσμενείας τῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ Ρωμαιοκαθολικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, ἀπαλασσομένου δυσμενοῦς δεσποτείας, τὴν μεγένθυσιν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ Ὀρθοδόξων. Τὴν εἰς Ἀγγλίαν μετάβασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τὴν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησ. ἀντιπροσωπείας, θεωρεῖ ὁ Dearmer ὡς ἕνα τῶν καλυτέρων οἰωνῶν προσεγγίσεως· ἀγαθὰς δὲ ἐλπίδας τρέφει καὶ ὡς πρὸς τὴν Ρωσ. Ἐκκλησίαν, ἕνεκα τῆς ἐν τῇ πίστῃ ἐμμονῆς τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Γερμ. Ἡλιοῦ Λεσβίῳ. Πέρθῃ. Κατάλογος συνδρομητῶν καὶ συνάλλαγμα ἐκ £. 13.18.5 ἐλήφθη. Τὸ ἐνδιαφέρον σας πολὺ μᾶς συνεκινησεν· θερμῶς εὐχαριστοῦμεν. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλου ἤρξατο· ἀποδείξεις σταλήσονται.—*Αἰδ. Ἰω. Πάνῳ*, Waterloo, jova. Συνδρομὴ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν.—*κ. Παν. Κοκκίνῃ*, ἰατρῷ, Δουραλῇ. Ἀπαντήσαμεν ἤδη ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 213 φύλλῳ, ὅτι συνδρομη ναοῦ Κοιμ. τῆς Θεοτόκου ἐλήφθη.—*Αἰδ. Γ. Δεκαβάλλᾳ*, Ἄνω Μεριὰ Φολεγάνδρου. Συνδρομὴ ναοῦ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλούς σας λόγους. Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν. *Αἰδ. Μιχ. Σέρελῃ*, Νικάσιον. Διεύθυνσις ναοῦ διωρθώθη.—*Παν. Γερ. Πετράκῃ*, Ἡγουμένῳ ἁγ. Τεσσαράκοντα. Ἐλή-

φθησαν δραχ. 65· εὐχαριστοῦμεν.—Ἀρχιμ. Ἱερόθ. Καρελλᾷ. Τοποτηρ. ἐπισκ. Μεσσηνίας. Ἐπιταγὴ δραχ. 402 ἐλήφθη· θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ι. Μονῆς Καστρίου

Προκηρύττει ὅτι: Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως ὁ ἐφετεινὸς ἐλαιόκαρπος τῆς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 207 διακήρυξιν ἡμῶν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τῇ 15ῃ Σ/βρίου ἐ. ἔ. ἐν Καστανιᾷ, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Καστορίου κ. Σπ. Πουλάκου, ὥρᾳ 10—12 τῆς μεσημβρίας. Πρώτη προσφορὰ δραχ. 800.

—Ἐπίσης τὸ αὐτὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον προκηρύττει ὅτι: Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως αἱ χειμεριναὶ βοσκαὶ τῆς Ι. Μονῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 208 διακήρυξιν ἡμῶν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τῇ 15ῃ Σ]βρίου ἐν Καστανιᾷ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Καστορείου κ. Σπ. Πουλάκου, ὥρᾳ 10—12 τῆς μεσημβρίας. Ἡ ἐνοικίασις ἄρχεται τὴν 15ην 8)βρίου ἐ. ἔ. καὶ λήγει τὴν 1ην Μαρτίου 1920. Πρώτη προσφορὰ δραχ. 300.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

Ἀρχιμ. Στ. Λαμπίδης, Ν. Καραβούλιας, Β. Πουλόπουλος

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ι. Μονῆς Ἁγίου Γερασίμου

Προκηρύττει ὅτι: Ἐκτίθεται εἰς ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν, ἡ ἐκποίησις διαφόρων κοσμημάτων τῆς Μονῆς εἰς τὸ ἐν Ἀργοστολίῳ Νομαρχ. κατάστημα κατὰ τὴν 29ην 7)βρίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Κυριακήν, ὥραν 10—12 τῆς μεσημβρίας, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀργοστολίου κ. Γερασ. Καπάτου, ἑνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τοῦ κ. Εἰρηνοδίκου Ἀργοστολίου. Πρώτη προσφορὰ ὥρισθη ἐκ 12 χιλ. δραχμῶν· ἐγγυοδοσία δραχ. 1130 καὶ 60)0, ἤτοι τὸ $^1/_{10}$ τῆς ἀξίας τῶν αὐτῶν κοσμημάτων, ἀνερχομένης ἐν ὅλῳ εἰς δραχ. 11306 καὶ 25)00, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ πᾶσα ἄνευ ἐγγυοδοσίας προσφορά. Ἡ ἔγκρισις τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας ἀνήκει εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Γεν. Ἐκκλησιαστ. Ταμείου· δὲν προσκτᾶται δὲ δικαίωμα εἰς τὸν πλειοδότην, πρὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης, ἐκ τῆς κατακυρώσεως τοῦ συμβολαιογράφου, ἡ δὲ παράδοσις τῶν ἐκποιουμένων γενήσεται ἐν τῇ Μονῇ ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς πλειοδότας κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως τῶν πρακτικῶν· καὶ ἐν περιπτώσει ὀλιγωτέρας καταβολῆς τῆς παρ' αὐτοῦ προσενεχθείσης θέλει ἐνεργηθῇ ἀναπλειστηριασμὸς εἰς βάρος τούτου, μετὰ τῶν ἐξόδων τοῦ πλειστηριασμοῦ, εἰς ὄφελος δὲ τῆς Μονῆς θὰ εἶναι ἡ μείζων προσφορά.

Ἐν τῇ Ι. Μονῇ Ἁγίου Γερασίμου τῇ 24ῃ Αὐγούστου 1919.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15,
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.
Γραμματεύς: Δρ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.
Ὥρα ἐντεύξεων 5—6 μ. μ.